

B.1.4 Grænseoverskridende overvejelse vedrørende de betydelige miljøpåvirkninger

Som grundlag for den grænseoverskridende vurdering af den foretrukne rute er bestandbeskrivelse i del A af VVM-bekendtgørelse (kapitel A.6).

B.1.4.1 Miljøfaktor menneske

I det udvidede undersøgelsesområde 400 m omkring den foretrukne rute på det danske område befinder der sig ingen boliger. Den nærmestliggende bolig ligger ca. 1 km væk kort før stedet Sæd. Der ligger heller ingen rekreative områder med stor betydning på den danske side i omegnen af den foretrukne rute.

Dermed foreligger der **ingen** restriktioner af miljøfaktor menneske på de planlagte projekt på det danske territorium.

B.1.4.2 Miljøfaktor dyr

Da ingen strukturelle foranstaltninger forventes med det planlagte projekt på dansk territorium, skal der udelukkende tages hensyn til mulige restriktioner af miljøfaktor dyr over den tysk-danske grænse.

Dette berører frem for alt kollisionsrisiko for de pågældende store fuglearter såvel som stand- og trækfugle.

På dansk territorium er der ingen kendskab til redepladser i en omkreds af 500 m fra den sidste tyske mast af potentielle som påvirker store fuglearter, som f.eks. trane eller hvid stork. Det samme gælder også havørnen på det 6 km kontrollerede store undersøgte område omkring den tyske strækning. På dansk side kendes der ikke til nogen havørnereder. Som følge heraf består der ikke nogen påvirkninger for store fuglearter på det danske område.

Grænseområdet bliver gennemkrydses af mange trækfugle på vej mellem deres yngle- og overvintringssteder. Enkelte arter bruger grænseområdet som mellemhvile- eller overvintringsområde, og veksler så mellem forskellige delvesteder, navnlig overnatningssteder og forskellige fourageringsområder. Af særlig betydning er navnlig for de nordiske gåsearter, pibe- og sangsvanen tilbagetrækningsområder som f.eks. regelmæssigt benyttes som overnatningsteder. Dette er først og fremmest »Haasberger See« og de yderligere vestliggende dele af fuglebeskyttelsesområder »Gudskog-området« såvel som »Bremsbøl Sø og yderligere vandstrukturer på dansk side. Der finder en dynamisk udskiftning sted mellem overnatningssteder og næringsområder uafhængigt af landegrænser.

De fleste arter flyver imidlertid langt over i højden, end de her omtalte luftledninger. Med højden på B5 forventes det, at svaner og gæs anser ruten for en barriere, og flyver over i større højde som omgivende område (jf. materialebånd 01 landskabsøkologiske ekspertudtalelser). Også den lokale WEA bidrager til en øget opmærksomhed omkring fugle. Hertil kommer, at også via

den professionelle markering af jordkabler med fuglebeskyttelsesafmærkninger (jf. bilag 8.1 LBP), og den dermed forbundne synlighed, betyder at kollisionsrisikoen på dette sted ganske betragteligt kan reduceres, da fuglebeskyttelsesafmærkningen især til gæs og svaner har en meget stor beskyttende virkning (jf. [24], [35]).

På trods af den store effektivitet af de komprimerede jordkabelmarkeringer og den eksisterende belastning af landeveje og de tilgrænsende vindmølleparker, er der en mindre kollisionsrisiko for standfugle i begge lande med den planlagte luftledning. Frem for alt de stadigt forandrende græsningsarealer for dyrene besværliggør en langsigtet og pålidelig prognose for dyrenes forhold. På grund af forbedret synlighed af ledningen sker kollision dog kun i enkelttilfælde, og må ved vejrforhold med meget dårlig sigtbarhed accepteres.

Samlet set kan der ved projektet kun forventes **ringe** påvirkninger fra den tyske ledning på standfugle, der også kommer fra Danmark.

B.1.4.3 Miljøfaktor planter

På byggeprojektet på den tyske side forventes der **ingen** restriktioner af miljøfaktor planter på det danske område.

B.1.4.4 Miljøfaktor landskab

På grund af de mange WEA nord for Süderlügum såvel som på tysk som på dansk side er miljøfaktoren landskab i grænseområdet mange steder underlagt tilsvarende store belastninger. Det forventes dermed, at de tydeligvis mindre og stive stålgittermaster, overfor de kraftige WEA'er, er upåfaldende i det nuværende stærkt belastede landskab.

Som følge heraf forventes det at miljøfaktoren landskab kun har **ringe** miljømæssige virkninger på det afgrænsede grænseområde på dansk territorie via det tyske projekt. Dette påvirker desuden kun det nære grænseområde.

B.1.4.5 Miljøfaktor jordbund og areal

På byggeprojektet på den tyske side forventes der **ingen** restriktioner af miljøfaktor jordbund og areal på det danske område.

B.1.4.6 Miljøfaktor vand

På byggeprojektet på den tyske side forventes der **ingen** restriktioner af miljøfaktor vand på

det danske område.

B.1.4.7 Miljøfaktor kulturel arv og øvrige materielle værdier

På danske side findes der i det udvidede undersøgelsesområde på 3 km fra den sidste tyske mast ingen høje monumenter, så der udløses **ingen** påvirkning via det planlagte projekt.